

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУЛЮВАННЯ ФУНКЦІЙ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Особливість формулювання функцій бухгалтерського обліку в цілому й управлінського зокрема є дискусійною, оскільки не передбачає єдиного бачення науковців щодо їх переліку. Проблеми виникають також з теоретичним обґрунтуванням та особливостями реалізації.

Переважає більшість вчених вважає, що зміст функцій обліку не залежить від запитів користувачів, однак окремі застосовують новаторський підхід, наприклад Г. Г. Кірейцев пізнання функцій бухгалтерського обліку розглядає як передумову до розуміння його призначення [4, с. 43]; В. М. Жук наголошує на інституціональній мотивації розвитку функцій бухгалтерського обліку [3, с. 72]; Бруханський Р. Ф. зважаючи на дуальність позиціонування функціональності стратегічного управлінського обліку, пропонує ідентифікувати спектр специфічних функцій [2, с. 15]; Н. М. Малюга стверджує, що розвиток бухгалтерського обліку повинен відбуватися відповідно до суспільних потреб [5, с. 112]; В. О. Осмятченко доводить необхідність перегляду концептуального апарату теорії обліку, а саме його функцій за умов сполучення з інформаційними технологіями [6, с. 163]; Алібеков Ш. І. для ефективних управлінських рішень довгострокового характеру пропонує задіяти модель інформаційного поля стратегічного управлінського обліку [1, с. 125] і т.д.

Багатоваріантність підходів науковців стосовно ідентифікації переліку функцій обліку доводить суттєву волатильність у сприйнятті функціональної облікової системи й поширене ототожнення функцій і завдань обліку [2, с. 8].

На думку В. М. Жука, вітчизняна облікова методологія рухається консервативним шляхом «найменшого спротиву», ставлячи у пріоритет лише ті функції, які відбивають відношення до обліку як до техніки складання та представлення зацікавленим користувачам інформації про параметри господарської діяльності, підготовка відомостей про які регламентована формальними «правилами гри» [3, с. 72].

Сучасний бізнес, переорієнтовуючи потреби управлінського апарату з інформаційного забезпечення менеджменту різних ієрархічних рівнів, поетапно стимулює виведення функцій управлінського обліку за межі класичної облікової системи, мотивує інтеграцію з іншими системами, зокрема: планування і прогнозування, аналізу і контролю, інтелектуалізації, моделювання, мотивації, моніторингу ефективності і т.д.

Вважаємо доцільним наголосити, що основним мотивом теоретичного обґрунтування новітнього спектру функцій обліку є трансформація сучасного суспільства та доцільність уточнення функціональних цілей обліку як інформаційної основи управління.

Список використаних джерел

1. Алібеков Ш. И., Ибрагимова А. Х. Стратегический учет в системе управления нефтегазодобывающим предприятием. Бухгалтерский учет. 2012. № 7. С. 124-125.
2. Бруханський Р. Ф. Ідентифікація специфічних функцій стратегічного управлінського обліку. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. Випуск 1. С. 7-18. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.01.007>.
3. Жук В. М. Розвиток функцій бухгалтерського обліку. Економіка АПК. 2016. № 6. С. 71-76.
4. Кірейцев Г. Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2007. 236 с.
5. Малюга Н. М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в Україні: теоретико-методологічні основи: дис. ...доктора економ. наук: 08.06.04 / Житомир. 2006. 397 с.
6. Осмятченко В. О. Функції бухгалтерського обліку в умовах застосування інформаційних технологій. Вісник ЖДТУ. № 2 (52). 2010. С.163-166.
7. Царук В. Ю. Історичні засади розвитку бухгалтерського обліку як елемента системи корпоративного управління. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 1-2. С. 15-25.
8. Царук В. Ю. Сутність корпоративного управління: облікові аспекти. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2018. Випуск 3-4. С. 92-100.